

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Lazăr Sergiu xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.06.2020 - 02.02.2021;

Instanța de apel: 24.02.2021 - 20.05.2021;

Instanța de recurs: 12.07.2021 - 13.12.2021;

Instanța de recurs în anulare: 05.09.2022 - 01.11.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 02 februarie 2021, Lazăr Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare și în baza art.171 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis începând din 02.02.2021, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv din 09.03.2020 până la 02.02.2021, inclusiv.

De la Lazăr Sergiu s-a dispus încasarea în beneficiul lui Xxx a sumei de 2 645,73 lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciul material cauzat și suma de 100 000 lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat.

De la Lazăr Sergiu s-a dispus încasarea în beneficiul statului a 12 920 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Totodată, prin sentință, a fost soluționată și soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Lazăr Sergiu, la data de 06 martie 2020, aproximativ la orele 23.00, având scopul pătrunderii ilegale în domiciliu altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, admitând în mod conștient, survenirea acestor urmări, a comis violarea de domiciliu, încălcând relațiile sociale privind realizarea dreptului persoanei la inviolabilitatea domiciliului, a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria lui Xxx, situată în xxx.

Continuându-și acțiunile sale infracționale, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, în timp ce se afla în domiciliul victimei Xxx din xxx, s-a apropiat de ultima, intenționând de a întreține un raport sexual, după care a aplicat violența fizică, manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii în regiunea capului față de Xxx, a

dezbrăcat-o forțat de haine, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, și contrar voinței ei a întreținut un raport sexual.

Acțiunile intenționate ale inculpatului au fost calificate de către prima instanță în baza art.179 alin.(1) Cod penal, ca violarea de domiciliu, adică pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și în baza art.171 alin.(1) Cod penal ca violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul, a contestat cu apel sentința și a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lazăr Sergiu să fie condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.b²) Cod penal la 12 ani închisoare și în baza art.179 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor a menționat:

- deși infracțiunea prevăzută la art.179 alin.(1) Cod penal, este una ușoară, autorul infracțiunii este pasibil a fi supus unei pedepse de până la 2 ani închisoare, deoarece a săvârșit infracțiunea cu intenție directă, comutativ conștient asupra victimei care este rudă a inculpatului și care locuia de una singură, fiind în imposibilitate totală de a opune rezistentă acțiunilor ilegale a ultimului (diferența de vârstă, constituția fiziologică a inculpatului în raport cu victima, ș.a.);

- instanța de fond trebuia să țină cont de cumulul circumstanțelor agravante de caz și ca urmare, să-i aplice inculpatului pedeapsa maximă cu închisoare prevăzută la sancțiunea art.179 alin.(1) Cod penal, care ar fi fost una corect individualizată, proporțională pericolului social al infracțiunii săvârșite și personalității infractorului;

- probele din dosar au fost apreciate greșit și unilateral, ceea ce a dus la pronunțarea unei hotărâri de recalificare a acțiunilor inculpatului potrivit art.171 alin.(1) Cod penal, motivându-se că, la caz, relațiile între ultimul și partea vătămată Xxx nu întrunesc calitatea de membru de familie în sensul art.133¹ Cod penal;

- la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a ținut cont de cumulul probatoriului administrat legal în faza urmăririi penale, nu a supus aprecierii și utilității actul eliberat de administrația Primăriei Iurceni, potrivit căruia se atestă că partea vătămată și inculpatul de caz, sunt în grad de rudenie în sensul art.133¹ Cod penal: "... prin membru de familie se înțelege: soții rudelor, ... rudele, afinii lor...", unde se atestă că inculpatul este nepotul părții vătămate Xxx, adică în grad de rudenie cu primul, prin soțul decedat al acesteia, iar argumentul instanței că decesul ultimului, are drept consecință încetarea rudeniei, nu poate fi aplicat în cazul dat;

- inculpatul din start, având scopul raportului sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit asupra unui membru de familie, iar în vederea realizării scopului infracțional avut, a aplicat violența și a întreținut raport sexual contrar voinței părții vătămate Xxx.

3.2. Inculpatul Lazăr Sergiu a contestat cu apel sentința și a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat, pe motiv că probele prezentate de acuzare nu demonstrează vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În motivarea cerințelor menționează:

- învinuirea înaintată este una formală, abuzivă, ilegală, care nu este bazată pe careva probe obiective, dar pe presupuneri;

- martorul Lazăr Maxim la faza de urmărire penală nu a depus declarațiile ce se menționează în fila dosarului 30, declarațiile nu-i aparțin și nici semnătura. Instanța de fond i-a îngăduit accesul la justiție conform art. 20 din Constituție, deoarece a depus mai multe cereri de a face cunoștință cu materialele dosarului, iar instanța nu s-a expus lor;

- declarațiile părții vătămate Xxx sunt suspecte, vădit false, fapt constatat la faza de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2021, apelul inculpatului a fost respins, ca fiind nefondat, admis apelul procurorului, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Lazăr Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.b²) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 20.05.2021, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv din 09.03.2020 până la 20.05.2021, inclusiv.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că, Lazăr Sergiu la 06 martie 2020, în jurul orelor 23:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, în timp ce se afla împreună cu mătușa sa Xxx, la domiciliul ultimei, situat în s. Iurceni, r-nul Nisporeni, s-a apropiat de ultima și verbal o convingea de a întreține un raport sexual.

Tot atunci, după ce Xxx, i-a refuzat solicitărilor menționate, Lazăr Sergiu, în vederea realizării scopului infracțional avut, după ce a aplicat violența fizică față de mătușa sa Xxx, forțat a dezbrăcat-o de haine, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea acestora, contrar voinței și profitând de imposibilitatea de a opune rezistența din partea mătușii sale Xxx, intenționat a întreținut un raport sexual în formă obișnuită.

Instanța de apel a constatat că prin acțiunile sale intenționate, Lazăr Sergiu a comis infracțiunea prevăzută la art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal - violul, adică, raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit asupra unui membru de familie.

Instanța de apel a atestat că instanța de fond corect a constatat că Lazăr Sergiu, la data de 06 martie 2020, aproximativ la orele 23.00, având scopul pătrunderii ilegale în domiciliul altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, admițând în mod conștient, survenirea acestor urmări, a comis violarea de domiciliu, încălcând relațiile sociale privind realizarea dreptului persoanei la inviolabilitatea domiciliului, a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria lui Xxx, situată în s. Iurceni r-nul Nisporeni.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Lazăr Sergiu a comis infracțiunea prevăzută la art.179 Cod penal - violarea de domiciliu.

Cu toate că inculpatul Lazăr Sergiu nu recunoaște vina în comiterea faptelor imputate, prevăzute la art.171 alin.(2) lit. b²) Cod Penal, susținând că, nu a săvârșit careva acțiuni ilegale în privința părții vătămate Xxx, Colegiul penal a concluzionat că vina lui privind săvârșirea violului se probează, cu certitudine, prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Analizând declarațiile martorilor Tabârță Petru, Rotari Vera, Malarciuc Ivan, Lazăr Maxim, cât și probele scrise, apreciindu-le, conform prevederilor art.101 Cod de

procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că, acest cumul de probe indică direct la circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către Lazăr Sergiu, demonstrând cu certitudine vina lui în comiterea infracțiunii prevăzute la art.171 alin.(1) lit. b²) Cod penal și anume în violul lui Xxx și care combat concluzia instanței de fond precum că faptele lui Lazăr Sergiu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile inculpatului Lazăr Sergiu precum că, nu a întreținut un raport sexual fără consimțământul părții vătămate Xxx, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală și sunt combătute de celelalte probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod Procedură Penală, demonstrând astfel vinovăția lui în comiterea faptelor imputate.

Instanța de apel a motivat că, nerecunoașterea vinovăției de către Lazăr Sergiu, de comiterea faptelor imputate nu echivalează cu reîncadrarea acțiunilor, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a faptelor încriminate și o califică ca o metodă de apărare, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de bănuit, învinuit sau inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzute de legea procesual penală, nerecunoașterea vinovăției de către Lazăr Sergiu, fiind apreciată ca un drept al acestuia și ca o metodă de apărare.

Partea acuzării a înaintat învinuirea corectă a lui Lazăr Sergiu în baza art.171 alin.(2) lit. b²) Cod Penal, însă instanța de fond incorect a calificat acțiunile inculpatului în baza art.171 alin.(1) Cod Penal.

Astfel, instanța de fond în urma examinării procesului penal de acuzare a inculpatului Lazăr Sergiu a dat o apreciere greșită și unilaterală a probelor din dosar, pronunțând o hotărâre de recalificare a acțiunilor acestuia potrivit art.171 alin.(1) Cod penal, motivând că, la caz relațiile între ultimul și partea vătămată Xxx nu întrunesc calitatea de membru de familie în sensul art.133¹ Cod penal, iar vinovăția inculpatului este confirmată prin materialele cauzei penale administrate la etapa urmăririi penale, pe declarațiile părții vătămate și a martorilor de caz, precum și a celor care au combătut versiunile înaintate în apărarea sa de către inculpat, declarații care deși corect au fost consemnate în partea descriptivă a sentinței contestate, însă fiind apreciate greșit de către instanța de fond.

Instanța de apel a conchis, că la pronunțarea sentinței contestate, instanța de fond nu a luat în considerație cumulul probatoriului administrat legal în faza urmăririi penale, nu a supus aprecierii și utilității actul eliberat de administrația Primăriei Iurceni, potrivit căruia se atestă că partea vătămată și inculpatul de caz, sunt în grad de rudenie în sensul art.133¹ Cod penal: "... prin membru de familie se înțelege: soții rudelor, ... rudele, afiniile lor...", unde se atestă că inculpatul Lazăr Sergiu este nepot cu partea vătămată Xxx, adică în grad de rudenie cu primul prin soțul decedat al acesteia, iar argumentul instanței că decesul ultimului pe cale de consecință atestă încetarea rudeniei.

Instanța de apel, a statuat că astfel de situație este inadmisibilă deoarece contravine reglementărilor procedurale prevăzute la art.101 Cod de procedură penală, care statuează că fiecare probă se apreciază separat, iar toate probele în ansamblu prin prisma coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a citat prevederile art.218¹ Cod civil, potrivit cărora, din clasa a patra de moștenitori legali fac parte străbunicii defunctului și descendenții acestora. Dacă la momentul deschiderii moștenirii străbunicul și/sau străbunica sunt în viață, moștenesc numai ei. Dacă sunt mai mulți, ei moștenesc în cote succesoriale egale,

indiferent de faptul dacă aparțin aceleiași linii sau liniilor diferite. Dacă la momentul deschiderii moștenirii străbunicii și străbunicele nu sunt în viață, moștenește acela dintre descendenți care se află într-un grad de rudenie mai apropiat cu defunctul. În cazul în care mai multe persoane se află în același grad de rudenie, aceștia moștenesc în cote succesoriale egale.

Astfel, ținând cont de prevederile art.218¹ Cod civil, coroborate cu prevederile art.134 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a conchis că, inculpatul Lazăr Sergiu este moștenitor legal, gradul patru de afinitate, în raport cu partea vătămată Xxx, ceea ce înseamnă că inculpatul și partea vătămată, prin prisma art.133¹ lit. b) Cod penal, sunt membri de familie.

În consecință, instanța de apel a reținut dincolo de orice dubiu rezonabil că inculpatul Lazăr Sergiu, din start, având scopul raportului sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, a săvârșit asupra unui membru de familie, iar în vederea realizării scopului infracțional avut, a aplicat violența și a întreținut raport sexual contrar voinței părții vătămate Xxx, prin ce a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.171 alin.(2) lit. b²) Cod penal și în acțiunile acestuia există elementele infracțiunii indicate mai sus.

4.2. La numirea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului Lazăr Sergiu, instanța a ținut cont de aspectele săvârșirii infracțiunii, pericolul social și gradul prejudiciabil, personalitatea inculpatului, în calitate de circumstanță agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, concluzionând că - corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea pedepsei sub formă de 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Inculpatul Lazăr Sergiu împreună cu avocatul acestuia, Hamureac Oxana, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), au contesta cu recurs ordinar decizia și au solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea recursului au invocat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apărare referitor la caracterul confuz și divergent a declarațiilor părții vătămate Xxx, cât și la examinarea cauzei în instanța de fond;

- deși a pus la baza condamnării inculpatului declarațiile părții vătămate, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că declarațiile părții vătămate la etapa urmăririi penale și în fața instanței de judecată, sunt contradictorii;

- la ședința din 25.08.2020, partea vătămată a declarat că nu știe dacă a avut loc raportul sexual, iar careva urme ale raportului sexual atât pe corpul părții vătămate cât și în perimetrul locului unde se presupune că ar fi avut loc actul sexual, nu au fost depistate;

- soluția instanței de apel, de recalificare a acțiunilor inculpatului conform art.171 alin.(2) lit. b2) Cod penal, este una eronată, deoarece partea vătămată nicidecum nu poate fi considerată membru de familie a inculpatului, din motiv că unchiul acestuia (soțul părții vătămate), a decedat, ceea ce a dus la încetarea rudeniei. Astfel, inculpatul nicidecum nu poate fi considerat nepotul victimei, din motivul că relațiile între aceștia nu întrunesc calitatea de membru de familie, în sensul art.133¹ Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, pe marginea recursului declarat, procurorul, a depus referință, pledând pentru declararea recursului inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2021, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a reținut că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea prevederilor art.414, 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală și nu a făcut o analiză suficientă probelor prezentate cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză, nu au fost verificate și apreciate în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu - în coroborare cu alte probe.

Având în vedere modul abstract în care a fost formulată învinuirea în partea ce ține de incriminarea agravantei prevăzute de lit.b²) alin.(2) art.171 Cod penal, și care a fost reținută de instanța de apel, fără a indica și a face trimitere exactă la prevederile art.133¹ Cod penal, în temeiul cărora a fost constatată calitatea respectivă a victimei, instanța de recurs a notat că învinuirea nu a fost formulată într-o manieră în care să respecte dreptul inculpatului de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzației, adică la faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și încadrarea juridică a faptelor, și aceasta în mod detaliat, or în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui acuzat, și deci cu privire la încadrarea juridică pe care instanța o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii.

Instanța de recurs a notat că, relația dintre inculpatul Lazăr Sergiu și victima Xxx se pretează noțiunii de „soții rudelor”, prevăzută de art.133¹ lit. a) Cod penal, care, după cum s-a constatat supra, nu este aplicabil speței, întrucât nu se atestă condiția conlocuirii și, mai mult decât atât, unchiul inculpatului și în același timp fostul soț al victimei la moment este decedat, încetând calitatea de soț."

Subsidiar, instanța de recurs a notat că, instanța de apel, rejudecând cauza și dispunând admiterea apelului declarat de procuror, deși a reținut în sarcina inculpatului Lazăr Sergiu și modalitatea normativă de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 Cod penal - profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, a omis să combată motivele indicate de prima instanță, precum că „... deși acuzatorul de stat a calificat fapta inculpatului, incriminându-i inclusiv faptul că a întreținut un raport sexual, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, totuși, din circumstanțele de fapt ale învinuirii formulate, nu este clar care circumstanțe au impus concluzia că victima s-a aflat în incapacitatea fizică de a opune rezistență făptuitorului sau că se afla într-o stare psihofiziologică care o lipsea de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea sau de a-și manifesta voința".

În sensul vizat, instanța de recurs a reținut soluția primei instanțe, de excludere a modalității de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.171 Cod penal - profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra, ținând cont de faptul că, imposibilitatea de a se apăra presupune incapacitatea fizică de a opune rezistență făptuitorului (în virtutea defectelor fizice, a oboselii excesive, a unei poziții incomode în care a fost surprinsă victima etc.).

Imposibilitatea de a-și exprima voința presupune o stare psihofiziologică ce lipsește victima de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea sau de a-și manifesta voința (în cazul vârstei fragede, a oligofreniei, a altor stări patologice de natură psihică, a somnului hipnotic sau letargic, a leșinului, a comei, a morții clinice etc.). Profitarea făptuitorului de imposibilitatea victimei de a se apăra ori de a-și exprima voința înseamnă că făptuitorul și-a dat seama de situația dificilă a victimei și a folosit prilejul pentru a întreține cu ea un raport sexual. Însă, la caz, se constată că acuzarea nu a demonstrat că victima s-ar fi aflat în incapacitatea fizică de a opune rezistență făptuitorului sau că se afla într-o stare psihofiziologică care o lipsea de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea sau de a-și manifesta voința care să impună necesitatea calificării acțiunilor inculpatului cu reținerea modalității - imposibilitatea victimei de a se apăra.

Astfel, prima instanță a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate în cauza penală la faza de urmărire penală, prin analiza profundă a acestora și coroborarea lor cu alte probe, apreciindu-le în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității fiecărei probe în parte și just a ajuns la concluzia de vinovăție a lui Lazăr Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică.

Totodată, instanța de recurs a evidențiat poziția ambiguă a apărării, care pe de o parte solicită achitarea inculpatului, iar pe de altă parte, menționează că instanța de apel incorect a reținut calitatea de „membru de familie” a victimei, nefiind clară poziția apărării referitor la soluția instanțelor inferioare.

Instanța de recurs nu a reținut argumentele recurenților precum că inculpatul nu este vinovat și că declarațiile părții vătămate ar fi false, or declarațiile părții vătămate, în cele mai relevante părți ale acestora, coroborează cu versiunea acesteia comunicată la scurt timp după săvârșirea infracțiunii martorilor Rotari Vera, Rotari Vasile, Tăbîrță Ludmila și Tăbîrță Petru, care au dat declarații consecvente și lipsite de echivoc în acest sens.

La fel, instanța de recurs a reținut argumentele expuse de prima instanță, că declarațiile părții vătămate Xxx și ale martorilor, că Lazăr Sergiu a imobilizat-o pe Xxx, urcând cu genunchii peste ea, se confirmă prin circumstanțele obiective constatate în rezultatul examinării medico-legale și expuse în raportul de expertiză judiciară nr.202024P0071 din 16 aprilie 2020, din care rezultă că pe corpul victimei Xxx s-au depistat echimoză pe umărul drept.

Concluzia instanței de recurs că, inculpatul Lazăr Sergiu a săvârșit faptele reținute, are la bază și mesajele care sunt expediate de către inculpatul Lazăr Sergiu părții vătămate Xxx pe data de 19 martie 2020, ora 04.28, din care rezultă că acesta își cere iertare de la victima Xxx, rugând-o să se împace cu el, pentru a fi eliberat din detenție.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs a reținut că starea de fapt și de drept stabilită în sentință concordă cu circumstanțele constatate și probele administrate de prima instanță, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate.

Astfel, instanța de recurs a reținut că eroarea comisă de instanța de apel, sub aspectul încadrării greșite a acțiunilor inculpatului, urmează a fi corectată având în vedere că apelul acuzării greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe în privința lui Lazăr Sergiu.

8. Decizia instanței de recurs ordinar este atacată cu recurs în anulare de către condamnat, prin care solicită casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și stabilirea pedepsei minime în baza art.171 alin.(1) Cod penal.

În motivarea recursului în anulare invocă încălcarea art.6 CEDO, fără a specifica sub ce formă se manifestă încălcarea. Totodată, evidențiază că instanța de recurs în anularea urmează să țină cont de circumstanțele atenuante la stabilirea pedepsei.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea.

În temeiul dispozițiilor art.4 § 2 din Protocolul 7 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente este de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile stipulate în art.453 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art.453 alin.(2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol. Potrivit art.456 coroborat cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, prin decizie, motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

În sensul normelor de drept enunțate, este de înțeles că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, care cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

La caz, analizând argumentele recursului în anulare prin prisma sensului atribuit de lege noțiunii de viciu fundamental, Colegiul penal conchide că, titularul cererii de recurs în anulare nu a adus argumente care s-ar încadra în acest concept și care ar afecta hotărârile pronunțate.

Colegiul penal atestă din textul recursului în anulare declarat că autorul invocă afectarea hotărârilor judecătorești adoptate în prezenta cauză conform art.6 al Convenției – dreptul la un proces echitabil, însă fără a specifica sub ce formă se manifestă încălcarea. Respectiv, Colegiul penal apreciază ca fiind declarative argumentele condamnatului prin care se invocă încălcarea de către instanțele judecătorești a prevederilor art.6 § 1, 2, 3 CEDO, din motiv că ultimul nu a desfășurat motivele recursului prin prisma articolelor invocate, însă insistă repetat asupra unor argumente care deja au fost examinate de către instanța de recurs ordinar.

În continuare, Colegiul penal remarcă faptul că, instanța de recurs ordinar s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor supuse atenției sale, iar dezacordul condamnatului cu soluția emisă nu duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil, precum invocă recurentul.

Cât ține de individualizarea pedepsei penale - acest procedeu juridic vizează instanțele de fond, care judecă nemijlocit cauza pe fond, iar dezacordul cu pedeapsa individualizată, stabilită de către aceste instanțe reprezintă opinia subiectivă a recurentului, care nu poate constitui un viciu fundamental și temei de casare a unei decizii irevocabile. Mai mult, alegația privind severitatea pedepsei penale stabilite, a constituit obiect al recursului ordinar, asupra căreia instanța de recurs s-a expus argumentat prin reținerea tuturor circumstanțelor cauzei, care au determinat individualizarea și stabilirea pedepsei definitive în cazul lui Lazăr Sergiu.

În acest sens, Colegiul penal mai reține că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cauza Brumărescu vs România, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul

reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza Bujnița vs Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

În consecință, Colegiul penal nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, sub aspectele invocate, acestea fiind declarative și vădit neîntemeiate în speța dată, iar decizia instanței de recurs ordinar este întemeiată, motivată și legală, astfel instanța de recurs ordinar nu a comis nici o eroare de drept, care ar putea fi considerată ca un viciu fundamental în cauză și ar putea duce la casarea hotărârii irevocabile.

Reieșind din cele expuse supra, având în vedere că hotărârea atacată nu conține erori de drept, cuprinse de noțiunea viciului fundamental, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de condamnat, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art.art.456, 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnat, împotriva deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Lazăr Sergiu xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 22 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie